

спрямована на досягнення міжособистісної згоди і віддзеркалює нормовану, етикетну поведінку учасників комунікації, у типових комунікативних ситуаціях, на ефективність функціонування яких впливає низка соціокультурних факторів (соціально-рольові характеристики комунікантів, гендерний фактор та ін.). Важливим елементом англомовного ділового дискурсу є професійна комунікація, яка характеризується цілою низкою специфічних засобів, що увиразнюють стереотипність і трафаретність ділового спілкування. Встановлення комунікативного контакту в американській корпоративній культурі відбувається завдяки контактостановлюючим одиницям, до яких відносять: привітання, компліменти, звертання, представлення, вибачення, які реалізуються в мовленні завдяки використанню формул мовленнєвого етикету, клішованих конструкцій і засобів прямої адресації.

Для втілення регулятивної функції мови на етапі встановлення контакту використовують такі мовні інструменти: вітання, вибачення, оцінні висловлення, зокрема й компліментарні, номінації різного ступеня категоричності, директивні висловлення, прохання, займенники та інші мовленнєві одиниці регулятивного характеру.

Під час роботи над статтею було проаналізовано специфіку вибору сталих лексичних контактостановлюючих одиниць в процесі комунікативного акту, семантико-лексичні та граматичні особливості їх використання та шляхи передачі ідейного змісту мовної одиниці зі збереженням форми, як засобу вираження цього змісту.

Ключові слова: дискурс, корпоративна комунікація, комунікативний акт, встановлення контакту, етикетна формула, мовленнєвий етикет.

УДК 811.14'06'255.2

Н. Ю. Воєвутко

В. С. Зубочек

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ КОНТРАКТІВ ТА ДОГОВОРІВ З НОВОГРЕЦЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ

У статті проаналізовано труднощі перекладу договорів та контрактів як найскладніших текстів офіційно-ділового стилю. Виділено основні збіги та відмінності ознак зовнішньої форми договорів та контрактів в українському та грецькому ділових просторах. Намічені проблемні питання для глибшого вивчення даної тематики у теоретичному та практичному контекстах перекладу.

Ключові слова: переклад, контракти, договори, документознавство.

Постановка проблеми. Для сучасного перекладача, який працює з офіційними паперами, важливо володіти не тільки навичками перекладу з однієї іноземної мови на іншу, точно та досконало трансформувати текст і при цьому зберігати його основний зміст, але й мати певну систему знань про закони, діяльність уряду, вимоги оформлення та перекладу текстів і документів у контексті двох мов. Проблемною для перекладачів-початківців є ситуація, коли вони вперше стикаються із перекладом офіційних документів і при цьому ще не вільно володіють спеціальною термінологією

та особливостями оформлення тексту перекладу. За відсутності спеціальних підручників та посібників, які б тренували спеціалістів-перекладачів саме з пари мов новогрецька – українська, актуальним стає робота з напрацювання такого матеріалу. Стаття присвячена вирішенню проблем перекладу контрактів і договорів з новогрецької мови на українську: спробі підготувати матеріал для більш поглибленого вивчення цієї проблеми в сфері перекладу, а також зібрати інформацію та навести приклади найпоширеніших помилок та ситуацій, які складають найбільш проблемну сферу в офіційних текстах, таких як контракти та договори.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. На сучасному етапі українські термінологи розробляють теорію терміна як мовного знака, теорію термінології як підсистеми загальнолітературної мови. Серед провідних вітчизняних фахівців з питань термінознавства слід назвати О. Білодіда, О. Вакуленка, А. Д'якова, І. Квитко, Т. Кияка, М. Мостового та ін.

Проблема перекладу термінів є однією з актуальних у сучасному мовознавстві. Л. Білозерська, Н. Возненко, С. Радецька наголошують, що переклад термінів вимагає знання тієї галузі, якої стосується переклад, розуміння змісту термінів іноземною мовою і знання термінології рідною мовою. При перекладі важливе значення має взаємодія терміна з контекстом, завдяки чому виявляється значення слова [1, с. 43].

Проблему новогрецько-українського перекладу юридичних термінів у вітчизняному мовознавстві було порушено А. Столяровою у 2008 р. Авторкою укладено «Короткий новогрецько-український словник юридичних термінів», який містить 440 термінів та 680 термінологічних словосполучень. У словнику представлено терміни кримінального та кримінально-процесуального кодексів Греції [7, с. 52].

Отже, теоретичний аналіз наукових джерел дає підстави стверджувати, що проблему перекладу термінів юридичної термінології для пари мов новогрецька – українська лише порушено.

Враховуючи актуальність та недостатню практичну розробленість проблеми, **метою статті** визначено: дослідити проблеми перекладу контрактів та договорів, як сектору юридичної лексики, з новогрецької мови на українську.

Виклад основного матеріалу дослідження. Завершених досліджень та посібників у даній сфері в вітчизняній елліністиці майже немає, тому для більш глибокого розуміння теоретичних та практичних основ контрактів та договорів було використано матеріали досліджень грецьких лінгвістів та фахівців вказаної сфери діяльності, а також офіційних текстових документів ЄС, щодо перекладу та складання документів. Одним із основних джерел став, наприклад, *Οδηγός για τη σύνταξη, τη μετάφραση και την αναθεώρηση των νομικών πράξεων και λοιπών νεγγράφων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Ελληνικά* (Керівництво щодо складання, перекладу та редакції правових актів та документів на новогрецьку мову), де дуже докладно висвітлюються такі теми, як новогрецька мова в текстах соціальної тематики, неологія у перекладі документів, переклади для суду, тощо. Також юридична тематика досліджувалася такими авторами як С. Власенко та Л. Черінкова.

Перш ніж перейти до розбору основних проблем перекладу, треба зрозуміти основну різницю між контрактами та договорами.

Контракт – це документ правового характеру, який містить домовленості між сторонами-партнерами для здійснення певної діяльності, яка буде їх пов'язувати обов'язками та правами на певний період часу.

Договір, свою чергу – це угода між працівником та роботодавцем (підприємством) за якої перший зобов'язується виконати роботу, а власник виплатити згідно домовленостям грошову суму за отриманий результат цієї роботи.

К. Вороніна зазначає, що у зовнішньоекономічній практиці найчастіше застосовується договір міжнародної купівлі-продажу, під яким зазвичай розуміють договір поставки товару, погоджений і підписаний експортером та імпортером. Обов'язковою умовою договору купівлі-продажу є перехід права власності на товар від продавця до покупця. У цьому полягає основна відмінність договору купівлі-продажу від усіх інших видів договорів – орендного, ліцензійного, страхування та інших, де немає умови про перехід права власності на товар, а предметом договору є або право користування товаром, або надання послуг [3, с. 34].

Поряд з договорами купівлі-продажу договори про надання послуг є одним з широко розповсюджених контрактів у міжнародній бізнес-діяльності. Зовнішньоекономічний контракт про надання послуг можна вважати більш складною версією внутрішніх угод, адже міжнародні мають певні особливості. Так, укладаючи зовнішньоекономічний договір, треба враховувати такі умови, як здійснення валютних платежів, міжнародного арбітражу тощо [3, с. 42].

Основна різниця між договором і контрактом виражається в наступному:

- договір укладається на необмежений період часу, а контракт має часові межі та є свого роду строковим договором,
- контракт має тільки письмову форму, у той час як договір між сторонами може укладатися і в усній формі,
- контракт, на відміну від договору, не може бути розірваний за власним бажанням.

Щодо самих еквівалентів термінів-назв цих документів у новогрецькій мові використовуються у різних контекстах варіанти *Συνθήκη, Σύμβαση*.

Для виконання професійного перекладу будь-якого текстового документу необхідно добре розуміти специфіку та вимоги щодо оформлення самого жанру, до якого він відноситься. Згідно з С. Власенко, контракти та договори, це одні з найскладніших форм текстів офіційно-ділового стилю, який вимагає чіткого слідування правилам, саме тому що він використовується у діловій сфері та регулює відносини між сторонами на високому рівні [1, с. 2]. Перш за все, треба наголосити, що контракти та договори представляють собою чіткий текст, форма якого повинна бути обов'язково збережена. Спостерігається повна відсутність емоційних елементів та лексики повсякденного використання. Контракти та договори насичені термінами та скороченнями, орієнтуватися в яких перекладач повинен у мовах перекладу та оригіналу. Незважаючи на лаконічність самого жанру, при перекладі не повинні бути опущені повторення. Літературність має бути збережена та пристосована до реалій мови перекладу.

Щоб підготуватися до перекладу такого характеру необхідно навчитися користуватися джерелами для правильного пошуку понять та термінів. Такими джерелами можуть слугувати Інтернет, двомовні словники юридичної тематики, яких, нажаль, не існує в українсько-новогрецькому напрямку, тому слід користуватися англійськомовними та тлумачними словниками. Фахівці, які спеціалізуються на юридичному перекладі, мають вивчати нормативно-правові акти та слідкувати за їх змінами. Тож дуже важливими стають навички роботи з двомовними словниками та вміння вибирати найточніший варіант терміна. Також необхідно розуміти, що лексичні одиниці варіанту мови перекладу можуть співпадати або сильно розходитися з, наприклад, англійськомовним терміном *–σερητή ημέρα – on affixed day – у певний день, διάνοια κυρίου – thought of proprietor – воля власника*, тощо.

Види документів, яким присвячено дане дослідження вважаються найбільш складними для перекладу. Серед лексичних та граматичних труднощів, з якими

стикається перекладач у процесі їх перекладу, І. Федотова виділяє наступні: складно побудовані речення, насиченість специфічною термінологією, акцент на лексичних шаблонах [5, с. 8; 6, с. 17].

М. Ванслав вважає, що, перш ніж приступати до перекладу контракту чи договору, необхідно дізнатися термін перекладу, назви сторін, записати точні власні назви, що будуть зустрічатися у всьому тексті договору [3, с. 78]. Усі вимоги, щодо текстового оформлення офіційних документів повинні бути збережені під час перекладу договорів та контрактів.

Щодо етапів перекладу, то можна виділити 3 основних: пошук та визначення основних термінів, що окреслюють тематику договору чи контракту, безпосередньо переклад основного тексту та редагування документа.

Іноді договори та контракти можуть містити в собі лексику, яка не має еквівалентів у мові перекладу. У таких випадках необхідно вміти користуватися спеціалізованими енциклопедіями або словниками, та завжди консультиватися з юристами. Якщо перекладач не орієнтується у тематиці контракту, переклад не може бути професійним. Саме тому, перекладом договорів займаються лише висококваліфіковані професіонали.

Багато лексичних одиниць, які зустрічаються під час перекладу контрактів та договорів мають англійськомовне походження, і часто їхня сутність не може бути переданою або може бути зрозумілою лише завдяки певним економічним реаліям. За наявності цих факторів зручніше за все звертатися до перекладацьких трансформацій. Вони допоможуть надати тексту перекладу завершеність та зроблять його зрозумілим для читача. Трансформації використовуються, перш за все, коли слова не мають відповідності у словниках або не співпадають за значенням у контексті документу.

Під час перекладу контрактів та договорів використовуються такі трансформації:

- лексичні: генералізація та конкретизація;
- граматичні: перестановки, заміна, додавання, опущення;
- синтаксичні: дослівний переклад, перестановка.

Приклад використання трансформації можна прослідкувати на перекладі уривка з договору підряду:

«Ο ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ αναγνωρίζει ότι όλες οι πληροφορίες που του έχουν περιέλθει ή πρόκειται να περιέλθουν σε γνώση του στο πλαίσιο της εκτέλεσής του Έργου, αποτελούν ιδιοκτησία του ΕΡΓΟΔΟΤΗ»

Для правильного перекладу даного уривка треба використати таку граматичну трансформацію як опущення:

«ПІДРЯДНИК визнає, що вся інформація, яка надійшла до нього, або надійде у рамках роботи над проектом, є власністю ЗАМОВНИКА».

Як бачимо, у перекладі опущені слова «Σε γνώση του», тому що в українській мові при збереженні цих лексичних одиниць загубиться офіційність стилю.

Також, окремо слід розглянути інші проблеми перекладу та особливу увагу приділити перекладу безеквівалентної лексики.

Починаючи переклад заголовку документа, перекладач має звернути увагу на таке. Якщо заголовок дуже стислий, перекладач користується анотацією з інформативною метою. Існує багато скорочень, які мають бути розшифровані. Наприклад, назви договорів співпадають у випадку *Σύμβαση δωρεάς* – *Договір-дарування*, але більш скорочений варіант простежується у *Σύμβαση πώλησης* – *Договір купівлі-продажу*.

М. Гамзатов виділив лексичні одиниці, які завжди потребують перекладу: назви організацій та установ, вченні звання, титули, назви посад [5, с. 18].

Окрім точного перекладу, для передачі понять у контрактах та договорах перекладач користується методом транскрипції. Їй піддається така безеквівалентна лексика як:

- іноземні імена та прізвища;
- артиклі (якщо присутні) перед прізвищами;
- назви компаній та різних організацій, які мають іноземне походження;
- назви усіх приладів та матеріалів, що є об'єктом договору чи контракту.

Заміні українським еквівалентом підлягають:

- спеціалізована лексика;
- умови договору чи контракту;
- назва географічних об'єктів.

Переклад договорів та контрактів зумовлює, перш за все, міжкультурну комунікацію саме тому, що між Грецією та Україною все далі розвиваються економічні та міжкультурні відносини, але без допомоги юристів і перекладачів ця комунікація була би неможливою. Проводяться переговори, офіційні зустрічі, під час яких обговорюються важливі питання, і, звісно, для цього необхідний переклад, який зумовить не тільки розуміння двох сторін на мовному рівні, але й на культурно-традиційному.

Під час перекладу таких юридичних документів, як договори та контракти, необхідно враховувати різницю не тільки у мовному та традиційному аспектах, але й у законодавчому. Юридичний дискурс двох країн може бути дуже різним.

Під час перекладу юридичного тексту, важливо не порушити прийняті норми та сприйняття правового документу для іноземної сторони. Треба пам'ятати, що юридична мова завжди співпадає за всіма критеріями з державною мовою. Але при збереженні термінологічних особливостей текстів, важливо не забувати про загальне розуміння іншою стороною перекладу документу [2, с. 98].

Візьмемо для прикладу уривки з Договорів підряду (Σύμβαση έργου), на основі яких можна прослідкувати різницю між правовими традиціями двох країн.

У грецькомовному правовому просторі прийнято оформлювати текст договорів чи контрактів здебільшого шляхом повноцінного літературного оформлення, на відміну від українських сучасних вимог, які мають дещо шаблонний характер. Це можна прослідкувати вже за оформленням вступної частини документу:

«Σήμερα [ημερομηνία] και ημέρα της εβδομάδας [.....] στην [πόλη, νομός, χώρα] με αντισυμβαλλόμενα μέρη από το ένα μέρος τον [ονοματεπώνυμο] κάτοικο [πόλη, οδός και αριθμός] (την εταιρία [επωνυμία] με έδρα την [πόλη, χώρα] νόμιμα εκπροσωπούμενη), που στο εξής θα αποκαλείται «ΕΡΓΟΛΟΤΗΣ» και από το άλλο μέρος τον [ονοματεπώνυμο] κάτοικο [πόλη, οδός και αριθμός] (την εταιρία [επωνυμία] με έδρα την [πόλη, χώρα] νόμιμα εκπροσωπούμενη), που στο εξής θα αποκαλείται «ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ» καταρτίζεται σύμβαση με το ακόλουθο περιεχόμενο....».

При перекладі на українську мову необхідно зберегти усі синтаксичні особливості:

«Сьогодні [дата], [день неділі] у місті [назва міста, ному, країни] між сторонами договору, [ПІБ], мешканцем [місто, вулиця та номер] (назва компанії зі штаб-квартирою [місто, країна] юридично представленою), з однієї сторони, що надалі іменується «ЗАМОВНИК» та з другої сторони [ПІБ], мешканця [місто, вулиця та номер] (компанія [назва] зі штаб-квартирою у [місто, країна] юридично представленою), що надалі іменується як «ПІДРЯДНИК» складається договір наступного змісту...».

З наведеного прикладу видно, що традиції написання самого договору дуже різняться у двох країнах. Грецький текст, більш художньо оформлений, на відміну від шаблонного початку, до якого звикли в Україні, має бути збережений синтаксично під час перекладу на українську.

Висновки. Для виконання бездоганного перекладу юридичної тематики та збереження усіх лексичних та граматичних особливостей контрактів та договорів, перекладач, перш за все, має володіти на професійному рівні мовою оригіналу та перекладу, мати знання в юридичній сфері, системі права двох країн, а також знати специфіку юридичного стилю та термінологію певної галузі права. Надзвичайно важливими є навички роботи з двомовними словниками юридичної спрямованості. Слід пам'ятати про те, що договори складені у Греції мають більш літературне оформлення, на відміну від українських шаблонних варіантів, а під час перекладу форма має бути максимально наближеною до оригіналу, на відміну від традицій мови перекладу. При врахуванні усіх вище згаданих пунктів та володінні спеціалізованою термінологією можливе здійснення професійного перекладу контрактів чи договорів з новогрецької мови на українську, який буде завжди у великому попиті у зв'язку з розвитком економічних відносин між Грецією та Україною. Саме тому, що вимоги щодо оформлення документів та їх перекладу постійно міняються, дана тематика завжди буде мати перспективи для подальшого глибшого вивчення.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у більш детальному розгляді структурної складової контрактів і договорів та пошуку точних термінологічних еквівалентів для перекладу з новогрецької мови на українську.

Список використаної літератури

1. Білозерська Л. П. Термінологія та переклад : навч. посіб. / Л. П. Білозерська, Н. В. Возненко, С. В. Радецька. – Вінниця : Нова книга, 2010. – 232 с. ; Bilozerska L. P. Terminolohiia ta pereklad : navch. posib. / L. P. Bilozerska, N. V. Voznenko, S. V. Radetska. – Vinnytsia : Nova knyha, 2010. – 232 s.

2. Ванслав М. В. Особенности перевода деловых писем и контрактов / М. В. Ванслав, И. В. Ярв, Е. С. Ивлева // Филология и лингвистика: проблемы и перспективы : II международная заочная научная конференция, г. Челябинск, апрель 2013 г. – Челябинск : Два комсомолца, 2013. – С. 96-98 ; Vanslav M. V. Osobennosti perevoda delovykh pisem i kontraktov / M. V. Vanslav, I. V. Yarv, Ye. S. Ivleva // Filologiya i lingvistika : problemy i perspektivy : II mezhdunarodnaya zaochnaya nauchnaya konferentsiya, g. Chelyabinsk, aprel 2013 g. – Chelyabinsk : Dva komsomoltsa, 2013. – S. 96-98.

3. Вороніна К. В. Ділова кореспонденція та її переклад : навч.-метод. посіб. / К. В. Вороніна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – 96 с. ; Voronina K. V. Dilova korespondentsiia ta yii pereklad : navch.-metod. posib. / K. V. Voronina. – Kharkiv : KhNU im. V. N. Karazina, 2014. – 96 s.

4. Власенко С. В. Перевод юридического текста : когнитивные особенности номинации и реалии-профессионализмы в языковой паре английский-русский / С. В. Власенко // Филологические науки в МГИМО : сб. науч. тр. – Москва : МГИМО (ун-т). – 2005. – № 21. – С. 129–140 ; Vlasenko S. V. Perevod yuridicheskogo teksta : kognitivnye osobennosti nominatsii i realii-professionalizmy v yazykovoy pare angliyskiy-russkiy / S. V. Vlasenko // Filologicheskie nauki v MGIMO : sb. nauch. tr. – Moskva : MGIMO (un-t). – 2005. – № 21. – S. 129–140.

5. Гамзатов М. Г. Техника и специфика юридического перевода / М. Г. Гамзатов. – Санкт-Петербург : Филологический фак. Санкт-Петербургского гос. ун-та, 2004. –

181 с. ; Gamzatov M. G. Tekhnika i spetsifika yuridicheskogo perevoda / M. G. Gamzatov. – Sankt-Peterburg : Filologicheskii fak. Sankt-Peterburgskogo gos. un-ta, 2004. – 181 s.

6. Миньяр-Белоручев Р. К. Теория и методы перевода / Р. К. Миньяр-Белоручев. – Москва : Московский Лицей, 1996. – 298 с. ; Minyar-Beloruhev R. K. Teoriya i metody perevoda / R. K. Minyar-Beloruhev. – Moskva : Moskovskiy Litsey, 1996. – 298 s.

7. Столярова А. А. Короткий новогрецько-український словник юридичних термінів / А. А. Столярова. – Київ : Логос, 2008. – 52 с. ; Stoliarova A. A. Korotkyi novohretska-ukrainskyi slovnyk yurydychnykh terminiv / A. A. Stoliarova. – Kyiv : Lohos, 2008. – 52 s.

8. Федотова И. Г. Юридические понятия и категории в английском языке : учеб. пособ. / И. Г. Федотова, Г. П. Толстопятенко. – 4-е изд. перераб. и доп. – Дубна : Феникс+, 2006. – 376 с. ; Fedotova I. G. Yuridicheskie ponyatiya i kategorii v angliyskom yazyke : учеб. posob. / I. G. Fedotova, G. P. Tolstopiyatenko. – 4-e izd. pererab. i dop. – Dubna : Feniks+, 2006. – 376 s.

Стаття надійшла до редакції 13.09.2018.

N. Voyevutko

V. Zubochek

THE PROBLEM OF TRANSLATING CONTRACTS AND TREATIES FROM MODERN GREEK INTO UKRAINIAN

The article highlights the main problems that an interpreter faces when working with contracts and treaties, as one of the most complex texts of the official style. The official style has not just tight and strict nature, but sometimes special knowledge for its proper writing and translation is required. Contracts and treaties differ in the sphere of their application. Their form differs in Greece and in Ukraine but the translation must preserve the original form with maximum preservation of the context. Despite the relevance of the translation of contracts and treaties, there are still no specific manuals for the preparation and practice of future translators in the context of the Modern Greek and Ukrainian languages. Therefore, further research on this topic is urgently needed. The main problems that the translator encounters while translating contracts and treaties is the translation of special legal, economic and technical terminology, the translation of abbreviations, acronyms, and the difference in the syntactic arrangement of the two languages' spaces. To speed up the work on translation and to make it more precise, it is recommended to write down on a separate sheet of paper the basic terms, names of the parties, the exact proper names, as well as all the lexical units that may be encountered throughout the text of the document before starting work on it. The main thing to remember when working on the translation is that it is necessary to preserve the sense, first of all, but not the form and sequence of the document. To achieve the ideal ratio of meaningful load of a document, the translator should use the translation transformations. There are 12 main translation transformations: 1) omission, 2) addition, 3) transposition, 4) change of grammatical forms, 5) loss compensation, 6) concretization, 7) generalization, 8) antonymic translation, 9) meaning extension, 10) metonymic translation, 11) sentence integration, and 12) sentence fragmentation. An interpreter is required to: read the main requirements for the translation, be familiar with special clichés, be specially vigilant when translating the original text into the language of translation. From the course of the study, the main requirements for translation preparing, are working with key terminology, solving the problem of the lack of equivalents in the target language, and the requirements for the finalization of the finished translation were highlighted. The translation of contracts

and treaties will always be in great demand due to the continuous development of economic and diplomatic relations between Greece and Ukraine, so the topic has prospects for further study and development.

Key words: *contracts, treaties, translation, formal business style.*

УДК 811.111'373:70

І. П. Волошук
К. В. Мартищенко

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТКОРЕКТНОСТІ В СУЧАСНИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ТА БРИТАНСЬКИХ ДРУКОВАНИХ ЗМІ

У статті досліджено найпоширеніші мовні засоби вираження політичної коректності у друкованих засобах масової інформації. Розглянуто поняття евфемізації та її основні прагматичні функції на прикладі консервативних та ліберальних англомовних видань.

Ключові слова: *політична коректність, евфемізми, мовний засіб, евфемізація мовлення, меліорація, нейтралізація неприємного значення слова, пом'якшення значення.*

Постановка проблеми. Вивчення мови в сукупності із соціальними, суспільно-історичними та культурними чинниками, що безпосередньо впливають на її розвиток і функціонування як засобу спілкування та мислення, є актуальною проблемою сучасного мовознавства.

Сучасні політичні та соціально-економічні виклики провокують етнічні конфлікти, нетерпимість та різні форми дискримінації як у глобальному так і в локальному вимірі, що в свою чергу суперечить демократичним цінностям. Отже для вирішення даних суперечностей в міжкультурній комунікації виникла необхідність виховання мовної і поведінкової коректності та толерантності у суспільстві, і, відповідно, потреба навчитися правильно вести міжкультурний діалог. Звідси витікає поява такого явища як політична коректність, яке стало невід'ємною частиною мовної практики, перш за все, американської, британської, а пізніше – і західноєвропейських культур. Явище політкоректності актуалізувалось в медіадискурсі, адже журналісти все частіше звертаються до заміни потенційно образливих лексичних одиниць на більш коректні. Втім, з лінгвістичної точки зору недостатньо вивченими залишаються як функціонально-прагматичні особливості, так і особливості мовного вираження політичної коректності, що формує **актуальність** даного питання та обумовлює необхідність детально розглянути засоби вербалізації політичної коректності на матеріалі британської та американської преси.

Метою статті є проаналізувати та порівняти основні мовні засоби вираження категорії політичної коректності з точки зору прагматики в британських та американських друкованих ЗМІ.

Поставлена мета обумовлює реалізацію наступних **завдань**: визначити які суспільні явища вимагають політичної коректності в американській та британській пресі; з'ясувати основні мовні засоби їх вираження у мові на прикладі статей з американських та британських газет.